

SÄKERHETS- HANDLEDNING

För kanotföreningar

SAMMANFATTNING

Handledningen som hjälper föreningen att skapa trygga aktiviteter.

Säkerhetshandledning för Kanotföreningar

Innehåll

Bakgrund.....	1
Regler.....	2
Produktsäkerhetslagen	2
Rekommendationer	5
Försäkringar	5
Säkerhetsplan	5
Att skriva säkerhetsplanen	5
Exempel Säkerhetsplan.....	6
Referensmateriel	10
Konsumentverkets ”Vägledning till Systematiskt säkerhetsarbete för konsumenttjänster”	10
Rekommendation om krisen kommer – 4 steg.....	10
Massmediakontakter i samband med kris.....	11
Mall för Säkerhetsplan.....	12
Checklista.....	14

Bakgrund

Denna säkerhetshandledning är framtagen för att underlätta kanotföreningarnas säkerhetsarbete och är ett stöd för föreningen att skriva och följa upp sina säkerhetsplaner.

I denna handledning sammanfattas även regler och råd som hör till att bedriva en trygg och säker verksamhet.

Säkerhetshandledning för Kanotföreningar

Regler

Här beskrivs de förordningar som närmast påverkar den verksamhet som bedrivs i en kanotklubb.

Sjötrafikförordningen (1986:300) reglerar färdsel på vatten. Den har aldrig åberopats i samband med någon paddlingsolycka. Olyckorna i samband med paddling där någon ställts till svars är mycket ovanliga och det finns därmed ingen vägledande praxis med koppling till denna förordning. Forsränningsolyckan i Råneå ledde fram till forskriften SJÖFS 1997:18, vilken reglerar kommersiell paddling i fors.

Den lag som tydligast beskriver vad som gäller för organiserade paddlingsaktiviteter är Produktsäkerhetslagen. Inte heller denna är ännu prövad i något fall gällande paddling.

Produktsäkerhetslagen

Denna text är en direkt bearbetning av svenska klätterförbundets "VÄGLEDNING Klättring och produktsäkerhetslagen" Bearbetad för: Sveriges klätterklubbar, ideella och kommersiella klättringsarrangörer och instruktörer. Bearbetad av: Robin Dahlberg, Säkerhetskommittén, 12 november 2015. Innehållet i denna text är ändrat för att passa paddling som sammanhang.

Varför har lagen kommit till?

PSL trädde i kraft 2004 som en direkt konsekvens av ett EU-direktiv (2001/95/EG) om produktsäkerhet. Syftet är att förhindra att varor och tjänster orsakar personskador. EU-direktivet omfattar endast varor, men Sveriges riksdag ansåg att även tjänster skulle tas med i lagen.

Vem ska lagen skydda?

PSL ska skydda konsumenter. Alltså enskilda personer som i rättslig mening anses vara konsumenter och som tillhandahålls paddlingstjänster av företag, organisationer eller föreningar. En tjänst behöver inte kosta pengar för att det ska föreligga ett konsumentförhållande, den kan vara gratis.

Vilka är skyldiga att tillämpa lagen?

Företag

Alla som bedriver näringsverksamhet som är relaterad till paddling. Till exempel paddlingsinstruktörer, kanotcentraler, tillverkare/försäljare av utrustning, researrangörer, med mera.

Kanotklubbar

Enligt PSL räknas även föreningar och ideella organisationer som näringsidkare (medlemmarna betalar till exempel medlemsavgift). Men all klubbverksamhet omfattas inte av lagen. Man kan förenklat säga att när det uppstår en situation då en part tillhandahåller en tjänst som utgör näringsverksamhet och den andra parten i juridisk mening kan räknas som en konsument, då träder lagen in. Ibland kan det vara svårt med gränsdragningen. Det finns inga klara definitioner av vad som utgör "tjänst" och "näringsverksamhet" inom paddlingens område. Under rubriken "Exempel på när lagen ska tillämpas?" nedan ger vi några exempel på när lagen gäller eller inte.

Enskilda paddlare

Enskilda paddlare har inget ansvar enligt PSL. Om du som privatperson och klubbmedlem introducerar paddling för en kompis, ordnar en gratis paddelträff för dina kamrater eller bara åker och paddlar tillsammans med någon gäller inte lagen.

Säkerhetshandledning för Kanotföreningar

Går det att friskriva sig från ansvar?

Nej, lagar som ska skydda konsumenter är tvingande. Om en juridisk eller fysisk person omfattas av produktsäkerhetslagen kan denne inte friskriva sig från ansvar.

Exempel på när lagen ska tillämpas

Paddelträffar

En paddelträff, organiserad av en klubb, som endast går ut på att man träffas och paddlar omfattas inte av lagen. Men om klubben håller kurser, ställer upp med personer som instruerar, anvisar eller arrangerar paddling i mer uppstyrd form, då gäller lagen.

Det är viktigt att vara tydlig med syftet, vem träffen är ägnad för och vad klubben erbjuder. SKF råder kanotklubbar att informera om vad som gäller för varje evenemang. Beskriv vilka inslag som klubben står för och vad som förväntas av deltagarna i fråga om kompetens, utrustning, förberedelser, med mera. Informera om att oorganiserad paddling sker under eget ansvar.

Tävlingar

Ja, tävlingar omfattas av lagen, även om de arrangeras på lokal nivå och endast riktar sig till klubbmedlemmar. Men en enkel tävling på lek mellan kompisar, utan någon konkret arrangör, omfattas inte av lagen.

Kurser och utbildningar

Ja, lagen gäller vid kurser och utbildningar som tillhandahålls av klubbar eller instruktörer. Även prova på-kurser, då deltagarna kanske saknar förkunskaper och egen utrustning, omfattas av PSL.

"Kompispaddling"

Nej. Om du tar med en kompis till klubblokalen eller bryggan för att lära ut eller låta kompisen testa paddling gratis, så omfattas det inte av PSL. Det kan vara mer svårbedömt om du samtidigt är instruktör och har ett eget företag som säljer paddelkurser. Se till att kompisen är väl införstådd med att det inte rör sig om en regelrätt kurs och att han/hon inte är en elev.

Klubbresor och lägerverksamhet

Här gäller samma sak som vid klubbträffar. Om en klubb arrangerar en resa eller ett läger som går ut på att man bara paddlar tillsammans gäller inte lagen. Men om klubben ordnar aktiviteter kan PSL gälla. Exempelvis om klubben håller kurser, anvisar en bana, ställer upp med personer som instruerar, tar ansvaret för barn och så vidare.

Utlåning/uthyrning av utrustning

Ja. En klubb eller instruktör har ansvar för att själva utrustningen är säker samt att informera om hur den används. Men om användaren ändå nyttjar utrustningen felaktigt, trots god information, bär klubben/instruktören inget ansvar enligt PSL.

Banor och Kanotleder

Vad som är acceptabel säkerhet på en paddlingstur är omöjligt att definiera. Såväl vatten och vindförhållanden förändras konstant. Andra grundläggande faktorer är paddlarens kompetens, utrustning, bedömning och agerande. Det är kombinationen av förhållandena i naturen och med kanotisten och dennes utrustning som säkerheten ställs.

Säkerhetshandledning för Kanotföreningar

Paddlingen bygger historiskt sett på principen att all paddling sker på eget ansvar. Att bedöma risker och fatta beslut därefter, enligt ”färd efter förmåga” är en del av ett förhållningssätt som länge varit etablerat bland paddlare. PSL och Konsumentverket ger stöd åt detta förhållningssätt. Varken SKF eller kanotklubbar har något rättsligt ansvar för paddling på en viss plats. Inte heller instruktörer eller de som beskriver turer har ansvar enligt PSL för säkerheten i dessa områden. Däremot är en instruktör, guide eller arrangör skyldig att hålla en hög nivå när det gäller människors hälsa och säkerhet samt att informera kunder om tänkbara risker. Om du gör en ledbeskrivning, se till att du informerar om paddlingens risker och publicera om möjligt uppgifter som är viktiga för säkerhetsbedömningen på specifika platser.

Vad kräver produktsäkerhetslagen?

Om din eller klubbens verksamhet omfattas av lagen så krävs i korthet följande:

- En vara eller tjänst ska vara säker vid normal eller rimligen förutsebar användning och livslängd. En låg risk är acceptabel om risken är godtagbar med hänsyn till hur varan eller tjänsten används. Fler kriterier finns i lagen².
- I säkerhetsbedömningen ska man bland annat beakta god sed i den berörda branschen och den skyddsnivå som konsumenterna rimligen kan förvänta sig. God sed kan exempelvis vara de grundläggande kunskaper som framgår av kanotförbundets kursnormer gällande säkerhet.
- Du eller klubben ska lämna tydlig information om risker så att konsumenten ska kunna bedöma riskerna. Man måste utan dröjsmål informera om hur skaderisken ska undanröjas, i den omfattning som är skälig med hänsyn till behovet.

Hur tillämpar man lagen?

Det finns inget lagstadgat krav att man måste använda en säkerhetsplan, men Konsumentverket rekommenderar det. En säkerhetsplan är ett bra sätt att främja säker paddling, förebygga olyckor och vara väl förberedd om en olycka inträffar.

SKF har under 2017 tagit fram denna säkerhetshandledning som stöd för Kanotföreningar och kanotcentraler att göra sina egna säkerhetsplaner.

Tanken är att göra det enkelt för arrangören att överblicka potentiella risker och veta vad som ska göras när olyckan är framme. Ett exempel är att i förväg ta reda på adressen eller positionen där paddlingen pågår för att kunna dirigera en ambulans rätt. Säkerhetsplanen kan självklart användas även om verksamheten inte omfattas av PSL.

Vad händer om man struntar i lagen?

Konsumentverket har ansvaret för att PSL efterlevs. En näringsidkare eller kanotklubb är skyldig att lämna yttranden, upplysningar och handlingar av värde för myndigheten.

Konsumentverket har rätt att meddela förelägganden eller förbud mot att tillhandahålla en tjänst. Sådana beslut kan kombineras med ett vite. Myndigheten har även rätt att ålägga någon att betala en sanktionsavgift. Konsumentverkets beslut kan överklagas till domstol.

Säkerhetshandledning för Kanotföreningar

Rekommendationer

En rekommendation som utfärdas av svenska kanotförbundet blir en del i bevisföringen i samband med att någon skulle lagföras (ställas inför rätta). Det innebär att rekommendationer behöver ges på ett sådant sätt att det ger ledare och aktiva ett eget handlingsutrymme att tolka och fatta beslut i rådande förhållanden. Rekommendationer som är för specifika kommer att detaljstyra på ett sätt som hindrar verksamhetens genomförande. Rekommendationer som är för vaga kommer inte bidra till ökad säkerhet.

Vilka rekommendationer vill vi ge? Om vad?

- Göra säkerhetsplaner och kontinuerlig riskanalys i samband med pågående verksamhet
- Utbildade ledare (motsvarande GSRT, Trygga möten, Havskajakledare, Canadensarledare, Forsinstruktör, Lekande & levande kanot).
- Säker utrustning
- Innehållet i Råd och tips

Försäkringar

Uppdaterad information på www.kanot.com/

Säkerhetsplan

Säkerhetsplanen ska innehålla en beskrivning av det som görs för att skapa en säker och uppskattad verksamhet. Det innebär att visa på hur man främjar säker paddling, förebygger olyckor och hur man vill hantera olyckor.

Målsättningen är att varje förening ska ha en uppdaterad säkerhetsplan.

Som stöd för detta arbete tillhandahåller kanotförbundet denna Säkerhetshandledning. Det innehåller materiel och exempel på hur säkerhetsarbetet kan gå till och hur planen kan se ut. Denna handledning är ett stöd för att underlätta arbetet, det är inget facit. Somliga föreningar har arbetat med detta sedan tidigare, för andra är det ett nytt steg att ta.

Ni är varmt välkomna att kontakta Jonas Forsmark för att diskutera tillsammans om detta.

Att skriva säkerhetsplanen

Ett inledande råd är att läsa Konsumentverkets ”Vägledning till Systematiskt säkerhetsarbete för konsumenttjänster”, där står det du behöver känna till för att göra en egen säkerhetsplan.

Säkerhetsplanen kan utformas på olika sätt utifrån kanotföreningens egna förutsättningar och tankar. Säkerhetsplanen ska innehålla en beskrivning av det som görs för att skapa en säker och uppskattad verksamhet. Det innebär att visa på sådant som främjar säker paddling, förebygger olyckor och hur man vill hantera olyckor. Beskriv t ex

- Ledarnas kompetens i relation till föreningens verksamhet
  - o Paddlingskunskaper
  - o Säkerhetskunskaper
  - o Tagit del av konsumentverkets skrift om Säkra tjänster ”Vägledning till Systematiskt säkerhetsarbete för konsumenttjänster”
- Utrusningsval och skick

Säkerhetshandledning för Kanotföreningar

- Lämpliga områden för paddling liksom att uppmärksamma faror/farliga platser att undvika
- Grundläggande säkerhetsutrustning
- Säkerhetsinformation till medlemmar/deltagare
- Miljöinformation till deltagare om t ex naturskyddsområden, eldning, skräp och allemansrätten.
- Kontaktuppgifter till medlemmar/deltagare och närmast anhörig
- Genomfört riskanalys för verksamheten i det egna området
- Genomfört specifik riskanalys för utbildnings- och turverksamhet
- Skriftlig räddningsplan eller krisplan.
- Rutiner för incidentrapportering för att lära av erfarenheter

Exempel Säkerhetsplan

Detta är ett exempel på hur en säkerhetsplan kan se ut. Observera att detta är ett exempel och att det inte är heltäckande. Exemplet är tänkt att vara till hjälp för föreningens eget arbete att tänka och dokumentera.

Säkerhetsplan för Blåvattnets Kanotklubb

Föreningen bedriver olika kanotaktiviteter. Det betyder att vi som kanotförening ger våra medlemmar förutsättningar för en säker och meningsfull paddling genom den utrustning, information och ledarskap vi ger. Medlemmar som är ute på egen hand fattar beslut och agerar efter bästa förmåga, när de använder föreningens utrustning ska vi ge förutsättningar genom god information och utrustning som håller standard.

Utbildade ledare

Beskrivning av våra ledare och deras kunskaper

Namn	Kunskaper & erfarenheter	Paddlingskunskaper	Säkerhetskunskaper	Uppdrag
Görel Nilsson,		Grönt paddelpass Canadensare	Turledare 1- utbildning Första Hjälp & HLR	
Nils Görelsson, Ungdomsledare		Grönt Paddelpass	GSRT (Grundläggande Säkerhet & Räddningsteknik) Lekande kanot HLR	
Kalle Bååth,		Målsättning Grönt paddelpass under 2016	Enligt internutbildning	

Säkerhetshandledning för Kanotföreningar

Internutbildning

Detta genomförs varje år med nya ledare.

Omfattning	3 timmar vid 2 tillfällen = 6 timmar
Innehåll	Att fästa och lossa kanoter på släp, Säker lyft och bärteknik, Lokalkännedom & sevärdheter, Säkerhetsplanen och krisplanen, Anpassad kanotutrustning, Boka och lämna ut kanoter kundmottagande, Återlämning och utrustningskoll.

Föreningens utrustning och skick

Beskrivning av den utrustning vi använder och hyr ut.

Utrustning	Norm	Granskning
Generellt	Följer normer, helt och rent	Vid återlämnande samt årlig genomgång efter säsongen
Canadensare	Flyter när vattenfylld	Flytelement
	Hel & ren	Skador i plast/metall/sitsar/sargkant
Paddel	I anpassad längd	Vid utlämning av materiel
	Hel och utan flisor	Vid återlämnande
Flytväst	Enligt CE-norm	Vid inköp
	Anpassad storlek	Vid bokning
	Räddningsväst till icke simkunniga	Vid bokning
	Hel med kompletta remmar	Vid återlämnande
Vattentätt mobilfodral	Erbjuds alla kunder	
Karta & kompass		

Utrustning som inte håller måttet byts ut eller repareras omedelbart.

Deltagarkommunikation

Detta är den kommunikation vi har med varje kanotist inför turer i föreningens regi.

Vad	Innehåll & hur informationen ges
Turinformation	I inbjudan: om sträckan, önskade förkunskaper, rekommenderad utrustning, tider, ...
Säkerhetsinformation	
Naturskydds- och tillträdesinformation	Information till om naturskyddsområden, eldning, skräp och allemansrätten.
Kontaktuppgifter & turplan	Kontaktuppgifter och övergripande turplanering dokumenterat och tillgängligt på klubbens anslagstavla.

Säkerhetshandledning för Kanotföreningar

Risikanalyt

Denna riskanalys är genomförd den 16 maj 2016 för att medvetandegöra de risker som finns för medlemmarna, samt hur riskerna kan minimeras eller åtgärdas.

Fara = källa till olycka. T ex kallt vatten, djupt vatten, tung kanot, hal brygga, blåsig väder

Risk = vad som kan inträffa.

S = Sannolikhet för att det ska inträffa. 1-3 där 1= låg sannolikhet, 3 = hög sannolikhet

K = Skadans konsekvens, om det inträffar. 1-3 där 1= försumbar olycka, 3 = allvarlig olycka

Risikens storlek beräknas med $S \times K$. En låg risk är 1-2, en medelstor är 3-4, en hög är 6-9.

Identifierad fara	Risker	S	K	Förhindra genom	Ny Risk	Åtgärd om det händer
Kallt vatten	Hypotermi	2	3	Paddla nära land, Använd kläder för vattentemperaturen Dela ut Kallvattenbladet		Vattentätt ombyte Kunskap om kamraträddning
Tunga kanoter	Ryggsador Klämskador	2	2	Visa lyftteknik Töm kanoterna vid lyft Använd kanotvagn		Första hjälpen Ring på hjälp vid behov
Grillning	Skogsbrand			Informera om eldplatser Informera om att ta reda på eldningsförbud 5 tips vid eldning		Vattenhinkar 112
Vatten	Drunkning			Använda flytväst Låta bli alkohol Inte paddla ensam		HLR 112
Hala klippor	Skallskada, Handledsskada			Förvarna Visa säker teknik		Första hjälpen Ring på hjälp vid behov
Forsen vid kvarnen	Kapsejsning, Klämning, Förlorad utrustning			Lyft runt		Första hjälpen Ring på hjälp vid behov

Krisplan

Krisplanen går igenom vid varje säsongstart och med varje ledare. Planen finns uppsatt på en väl synlig plats inne i klubblokalen.

Syfte	Att skapa en krismedveten beredskap inför oväntade allvarliga händelser
Mål	<ul style="list-style-type: none"> • minimera risken för kaos och fler olyckor • stödja omhändertagandet av dem som drabbats av olyckor eller andra allvarliga händelser så effektivt och humant som möjligt • motverka stress för inblandade

Säkerhetshandledning för Kanotföreningar

	<ul style="list-style-type: none"> att genom snabbt och tydligt agerande minimera risken för spekulationer
När krisplanen träder i kraft	Vid problem som inte kan lösas på plats och som påverkar sammanhang utanför aktiviteten
Krisgrupp	Krisgruppen består av de personer som hjälps åt i samband med krisen, t ex ledning/organisatör, operativ insats, informatör.
Ledning: Telefon:	Avgör händelsens svårighet, bestämmer första räddningsinsatsen och avgör om hjälp ska tillkallas.
Operativ insats: Telefon:	Tar hand om skadade och platsen de ska tas om hand. En ansvarig ledare som vid en eventuell olycka fördelar arbetet med att t ex ringa 112, kontakta krisgruppen, sätta in första hjälpen, notera händelseförlopp, lugna deltagare, utse en ställföreträdande ledare, utse samlingsplats, deltagarlista med eventuella sjukdomar och närmaste anhörig och var denne kan nås. Denna lista skall finnas tillgänglig för krisgruppen.
Informatör: Telefon:	Underrättar anhöriga Svarar på frågor från massmedia
Information om deltagare	I uthyrningskontrakt och bokningspärmerna
Räddningsutrustning	Första hjälpen sitter på väggen i receptionen
Räddningsvägar	Iläggingsplats för räddningsbåt vid Kvarndammen, väg 11
Hur kunden tillkallar hjälp	Mobiltelefon
Viktiga telefonnummer	Larm 112 (brådskande vård, polis, brand): Polis, ej brådskande: Krisgruppens medlemmar: Jourhavande präst i kommunen:
Krisgruppens arbetsgång	Den i krisgruppen som blir kontaktad ansvarar för telefonkedja till övriga i gruppen. Utser en som medicansvarig för just den aktuella händelsen. Sammankalla krisgruppen, alternativt anordna telefonmöte
Uppföljning av rutiner 2 gånger/år	Rutiner, telefonlistor, Gå igenom vad personal och ledare behöver kunna, Gå igenom relevanta delar av krisplanen vid introduktion av nya anställda.

Incidentrapportering

Dessa är våra rutiner för incidentrapportering för att lära av erfarenheter.

Nära-att-det-hände (incidenter) och Olyckshändelser (tillbud) som våra ledare och medlemmar är med om eller får kännedom om rapporteras till kanotförbundets incidentrapport. Händelsen diskuteras även på ledarmöte för att komma fram till om vi ska ändra på något i våra rutiner.

Samtliga incidenter dokumenteras på Blåvattnet och sätts i säkerhetspärmerna för genomgång efter säsongens slut.

Säkerhetshandledning för Kanotföreningar

Referensmateriel

Denna information kan vara bra att ha och kan t ex finnas i en säkerhetspärm på klubben.

Konsumentverkets "Vägledning till Systematiskt säkerhetsarbete för konsumenttjänster"

http://www.konsumentverket.se/Global/Konsumentverket.se/Best%C3%A4lla%20och%20ladda%20ner/V%C3%A4gledning/Dokument/kov_vagl_sakerhet_tjanster_nov08.pdf

Rekommendation om krisen kommer – 4 steg

KRISEN KOMMER
Samla krisgruppen och börja mötet med att fastställa vad som <i>säkert</i> kan konstateras har hänt. Besluta om <i>vad som ska göras, av vem, när och tid för uppföljning</i> . Skriv protokoll vid mötet. Starta en journal över alla händelser och insatser. Utvärdera och följ kontinuerligt upp insatserna. Informera öppet, sakligt och tydligt. Vid olyckor kontaktas polisen som har informationsansvar gentemot allmänheten.
EFTER OLYCKA/DÖDSFALL
<i>Stöd människors egna läkningsresurser.</i> <i>Försök aldrig ge tillbaka det som är förlorat.</i> <i>Låt individen fritt uttrycka sina känslor.</i> Lämna inte den drabbade ensam under den akuta krisen (få personer) Stötta anhöriga och andra inblandade
EFTERBEARBETNING
Håll kontakten inom gruppen inblandade. Håll koll på varandra; en person som inte hör av sig kanske har klarat krisen bra, men "frånvaron/tystnaden" kan också bero på djup kris som orsakar apati. Håll kontakten med anhöriga. Diskutera insatserna med inblandade och notera nya åtgärder.
Minnesstund
Fundera på vilka som ska bjudas in och vad som förväntas? I allmänhet behövs en avskild plats, där man kan spela lugn musik och tända ljus. Själva olycksplatsen utgör ofta mötesplatsen, men tänk då på att det kan vara utomhus och svårt att skapa avskildhet. Anlita gärna en präst eller annan andlig ledare för att leda minnesstunden. De kan också bistå med råd och anvisningar för mötet, även om de inte medverkar. Beakta behovet av rätt andlig ledare beroende på religion.
UTVÄRDERING
Ett par veckor efter att krisen/olyckan är över utvärderar krisgruppen insatserna. Låt någon intervjua ett antal inblandade personer i förväg. Gå igenom journalen och sammanfatta händelserna. Värdera insatserna. Gå igenom intervjuerna. Diskutera hur krisplanen

Säkerhetshandledning för Kanotföreningar

fungerade, saknades något? Revidera vid behov krisplanen. Kontrollera att uppföljningssamtal och stödsatser fungerar.

Massmediakontakter i samband med kris

När journalisten ringer

Fråga efter källan om det rör sig om en olycka eller ett dödsfall om journalistens uppgift är en nyhet för dig; uttala dig inte förrän du själv har haft möjlighet att kontrollera uppgiften om den inte kan uppges.

Skaffa respit. Även om du ”vet” vad du skall säga är det en god regel att be att få ringa upp om journalisten om fem-tio minuter. Fundera under tiden över och ordna:

- Vad vill journalisten?
- Är du rätt person att intervjua, ska du samråda med någon annan?
- Vad vill du få ut: fakta, budskap, argument.
- Skriv stolpar.
- Ha fakta tillgängliga.
- Undvik fackspråk.
- Tänk på att radio- eller teveintervjuer oftast bara är en och en halv minut.

Berätta för journalisten om

- Kunskap hos inblandade – erfarenhet, säkerhetsutbildning etc.
- Säkerhetsrutiner.
- Personlig säkerhetsutrustning om sådan finns.
- Anläggningens övriga säkerhet.
- Gärna om tidigare incidenter/olyckor av liknande slag och lärdomar av dem.
- Ange kontaktpersoner med telefonnummer (helst mobilnummer)

Fyra vanliga frågor från journalisten

- 1) Händelseförloppet – lämna inte ut namn, kontakta anhöriga först.
- 2) Orsak och skuld – var försiktig, felaktiga slutsatser kritiserar i efterhand.
- 3) Säkerhet – hur var säkerheten tillgodosedd i det aktuella fallet?
- 4) Konsekvenser av olyckan – ”Kommer ni att stoppa dessa moment?”, ”Kommer ni att höja åldern för att få delta i ...?” ”Är det inte dags att ändra reglerna nu?”

TV- och radiointervjuer

TV- och radiointervjuer är oftast s k ”en och”, d v s en och en halv minut; det kräver koncentrerade uttalanden. Tänk därför på:

- Säg det viktigaste först, kort och koncist.
- Var ärlig.
- Säg aldrig något ”off the record”, det vill säga nämn inte saker för en journalist som du egentligen inte vill offentliggöra.
- Be att få läsa artikeln/höra inslaget före publicering.

Underrätta övriga inblandade, i krisgrupp eller förening/förbund, om ditt uttalande.

Säkerhetshandledning för Kanotföreningar

Mall för Säkerhetsplan

Säkerhetsplan för: (Klubbens namn)

Upprättad den: (datum) av: (Namn och roll/er)

Verksamhetsbeskrivning

--

Ledare

Beskrivning av våra ledare och deras kunskaper

Namn	Kunskaper & erfarenheter	Paddlingskunskaper	

Introduktion av nya ledare

Detta genomförs varje år med nya ledare.

Omfattning	
Innehåll	

Utrustning och skick

Utrustning	Norm	Granskning

Utrustning som inte håller måttet byts ut eller repareras omedelbart.

Deltagarkommunikation

Detta är den kommunikation vi har med kanotister inför tur.

Vad	Innehåll & hur informationen ges

Säkerhetshandledning för Kanotföreningar

Risikanalys

Identifierade faror	Risker	Risk-nivå	Förhindra genom	Ny risk	Åtgärd om det händer

Krisplan

Krisplanen går igenom vid varje säsongstart och med varje nyanställd.

Planen finns placerad:

Syfte	Att skapa en krismedveten beredskap inför oväntade allvarliga händelser
Mål	
När krisplanen träder i kraft	
Krisgrupp	
Ledning: Telefon:	
Operativ insats: Telefon:	
Informatör: Telefon:	
Information om deltagare	
Räddningsutrustning	
Räddningsvägar	
Hur kunden tillkallar hjälp	
Viktiga telefonnummer	
Krisgruppens arbetsgång	
Uppföljning av rutiner	

Incidentrapportering

Dessa är våra rutiner för incidentrapportering för att lära av erfarenheter.

--

Eller utifrån klätterförbundet:

Säkerhetshandledning för Kanotföreningar

<http://bergsport.se/wp-content/uploads/2014/02/Sakerhetsplan-for-utomhusklattring-V.1.0.pdf>

Checklista

– i linje med klätterförbundets

<http://bergsport.se/wp-content/uploads/2014/02/Sakerhetsplan-checklista-V.1.0.pdf>